

Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» складена на основі освітньо-професійної програми «Управління фінансовою та страховою діяльністю» (нова редакція для вступу 2021) другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України 26.04.2021 року, протокол № 5.

Укладачі:

Л.М. Богріовцева, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків;
В.В. Федина, старший викладач кафедри фінансових ринків

Рецензенти:

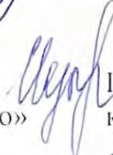

С.В. Онишко, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансових ринків;

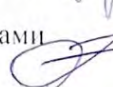
М.О. Житар, д.е.н., доцент, заступник директора Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи

Гарант ОПП «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

І. Чуніцька, д.е.н., професор кафедри фінансових ринків

Гарант ОПП «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

О.І. Береславська, д.е.н., професор кафедри банківської справи та фінмоніторингу

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових ринків, протокол від 11.05 2021 № 20

Завідувач кафедри

С.В. Онишко, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи, протокол від 18.05 2021 № 9

Голова вченої ради ННІ фінансів, банківської справи

М.О. Кужелев

Завідувач навчально-методичного відділу

І.В. Качур

Ресстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фінансових ринків

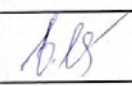
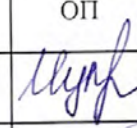
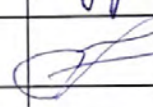
Протокол від 11.05.2021 р. №20

Укладачі:

Л.М. Богріовцева, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансових ринків;
В.В. Федина, старший викладач
кафедри фінансових ринків

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни
(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП
2020 - 2021	11.05.2021	20		
				

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	13
4. Критерії оцінювання.....	20
5. Засоби оцінювання.....	24
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	24
7. Рекомендована література.....	27

1. ПЕРЕДМОВА

Метою навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» є формування системи знань, вмінь і практичних навичок з питань підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових організацій і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави.

Завдання навчальної дисципліни полягає у вивченні сутності, ролі і механізму управління страховою діяльністю для успішного застосування в галузі страхування; вивченні засобів організації та розвитку страхової компанії й регулювання страхової діяльності; опануванні основних напрямків управління страховою діяльністю з позицій здобутків вітчизняного та зарубіжного досвіду; набутті практичних навичок планування та прийняття управлінських рішень при здійсненні страхування, перестраховування та інвестиційної діяльності страхових компаній.

Методи та форми навчання. У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Організація навчального процесу передбачає: вивчення теоретичних аспектів дисципліни у тісному зв'язку з практикою; ігрове планування діяльності здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях; налагодження міжпредметних зв'язків. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні *методи навчання*, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо). *Формами навчання* є денна та заочна форми навчання здобувачів вищої освіти.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, участі у тренінгах, підготовки індивідуальних завдань, написання контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
Модулів - 2	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		2-й	2-й
	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітня програма: «Управління фінансовою та страховою діяльністю» «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»	Лекції	
		26 год.	6 год.
		Семінарські	
		16 год.	2 год.
		Практичні	
		8 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		97 год.	138 год.
Індивід.-консультац. робота			
3 год.	2 год.		
		Форма семестрового контролю: екзамен	

Освітня програма «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
Модулів - 2	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		22 год.	-
		Семінарські	
		10 год.	-
		Практичні	
		8 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78 год.	-
		Індивід.-консультац. робота	
		2 год.	-
		Форма семестрового контролю: екзамен	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі навчання та в подальшому в процесі професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, зокрема в частині управління фінансовою і страховою діяльністю, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність приймати обгрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обгрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність приймати управлінські рішення в сфері фінансової та страхової діяльності з елементами планування, моніторингу та регулювання.

СК 11. Здатність оцінювати вплив динамічних змін економічної системи на інноваційний розвиток фінансової та страхової діяльності та розробляти нові вектори їх розвитку.

СК 12. Здатність проводити раннє виявлення та своєчасно реагувати на ризики, які можуть виникнути в сфері фінансової та страхової діяльності.

Освітня програма «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі навчання та в подальшому в процесі професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, зокрема в частині управління фінансовою і страховою діяльністю, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Програмними результатами навчання є:

ПРН 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 14. Вміти приймати управлінські рішення в сфері фінансової та страхової діяльності з елементами планування, моніторингу та регулювання.

ПРН 15. Оцінювати вплив динамічних змін економічної системи на інноваційний розвиток фінансової та страхової діяльності та розробляти нові вектори їх розвитку.

ПРН 16. Проводити раннє виявлення та своєчасно реагувати на ризики, які можуть виникнути в сфері фінансової та страхової діяльності.

Освітня програма «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

Програмними результатами навчання є:

ПРН 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення таких дисциплін, як «Менеджмент», «Страхування», «Фінансовий ринок» тощо.

На дисципліні «Страховий менеджмент» будуть базуватися наступні дисципліни: «Пенсійне страхування», «Фінансовий менеджмент», «Фінансові ринки та інновації».

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
 Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»
 для заочної форми навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Практичні (год.)	Інд-конс. робота під керівництв. викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2,5 залікові кредити (75 год.)							
Змістовий модуль I Теоретичні основи страхового менеджменту (теми 1-3)							
T. 1	Сутність та функції страхового менеджменту	2	2	-	-	20	24
T. 2	Зміст та структурна характеристика управління діяльністю страховика	2	-	-	-	24	26
T. 3	Необхідність державного регулювання страхової діяльності	-	-	-	-	25	25
Всього по модулю:		4	2	-	-	69	75
<i>Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>							
МОДУЛЬ II = 2,5 залікові кредити (75 год.)							
Змістовий модуль 2 Ключові напрямки страхового менеджменту (теми 4-7)							
T. 4	Управління маркетинговою діяльністю страховика	-	-	-	-	18	18
T. 5	Управління ризиками страхової діяльності	-	-	-	-	18	18
T. 6	Управління перестраховальною діяльністю	-	-	-	-	19	19
T. 7	Управління фінансовою діяльністю страховика	2	-	2	2	14	20
Всього по модулю:		2	-	2	2	69	75
<i>Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>							
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>							
Разом годин з курсу:		6	2	2	2	138	150

Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»
для денної форми навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					Всього (год.)
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Практичні (год.)	Інд-конс. робота під керівництв. викладача (год.)	СРС (год.)	
МОДУЛЬ I = 2 залікові кредити (60 год.)							
Змістовий модуль 1 Теоретичні основи страхового менеджменту (теми 1-3)							
Т. 1	Сутність та функції страхового менеджменту	2	1	-	-	16	19
Т. 2	Зміст та структурна характеристика управління діяльністю страховика	4	1	-	-	16	21
Т. 3	Необхідність державного регулювання страхової діяльності	2	2	-	-	16	20
Всього по модулю:		8	4	-	-	48	60
<i>Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>							
МОДУЛЬ II = 2 залікові кредити (60 год.)							
Змістовий модуль 2 Ключові напрямки страхового менеджменту (теми 4-7)							
Т. 4	Управління маркетинговою діяльністю страховика	2	1	2	-	8	13
Т. 5	Управління ризиками страхової діяльності	4	1	2	-	7	14
Т. 6	Управління перестраховальною діяльністю	4	2	2	-	7	15
Т. 7	Управління фінансовою діяльністю страховика	4	2	2	2	8	18
Всього по модулю:		14	6	8	2	30	60
<i>Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>							
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>							
Разом годин з курсу:		22	10	8	2	78	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність та функції страхового менеджменту

План лекційного заняття

1. Необхідність і сутність страхового менеджменту.
2. Цілі і завдання страхового менеджменту.
3. Правові основи страхового менеджменту.

План семінарського заняття

1. Поняття страхового менеджменту і його цілі.
2. Роль страхового менеджменту.
3. Завдання страхового менеджменту.
4. Функції страхового менеджменту.
5. Правова база страхового менеджменту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття менеджменту страхової діяльності.
2. Специфіка страхового менеджменту.
3. Страхова організація як складна багатофункціональна система.
4. Основні властивості системи: обмеженість, цілісність, взаємозалежність та взаємодія, структурність, ієрархічність та ін.
5. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхової діяльності.
6. Принципи та функції менеджменту.
7. Правові основи страхового менеджменту.

Питання для самоконтролю

1. Зміст, поняття, завдання й функції страхового менеджменту.
2. Сучасний страховий ринок, його структура, учасники, основні тенденції розвитку.
3. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхової діяльності.
4. Принципи та функції менеджменту страхової діяльності.
5. Завдання страхового менеджменту.
6. Нормативне та законодавче підґрунтя страхового менеджменту.

Рекомендована літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [11; 12].
 Міжнародні видання [16; 19].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28].

Тема 2. Зміст та структурна характеристика управління діяльністю страховика

План лекційного заняття

1. Зміст і принципи організації страхової діяльності.
2. Процес створення страхової компанії: реєстрація страховика як юридичної особи та надання юридичній особі статусу страховика.
3. Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи. Умови планування в менеджменті страхової діяльності.
4. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності.

5. Вимоги до поточного, оперативного та стратегічного планування страхової діяльності.

План семінарського заняття

1. Принципи організації діяльності страховальника.
2. Моделі організаційних структур управління страховою компанією.
3. Основні цілі, завдання і функції страхового нагляду.
4. Основні етапи і принципи планування в страховій діяльності.
5. Процес стратегічного планування діяльності страхової компанії.
6. Цілі і завдання контролю в страховій діяльності.
7. Сфера діяльності служби внутрішнього контролю страховальника.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Класифікація та групування, що їх використовує статистика страхової діяльності.
2. Страховий тариф як ціна страхування.
3. Методика побудови тарифів за видами страхування, за виключенням страхування життя.
4. Управління страховою справою.
5. Основи визначення тарифів зі страхування життя.
6. Призначення та види аналітичної роботи у страховій компанії.
7. Напрями аналітичної роботи в страховій компанії.
8. Види контролю страхової діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Зміст понять «організація», «планування» та «контроль».
2. Завдання організації страхової діяльності.
3. Організаційні структури управління.
4. Переваги та недоліки організаційних структур.
5. Характеристика законів організації управління діяльністю страховика.
6. Складові внутрішнього та зовнішнього середовища організації.
7. Зміст поняття „делегування повноважень”.
8. Різниця між штабними та лінійними повноваженнями.
9. Розкрити зміст організаційних змін.
10. Зміст системи планування діяльності страховика
11. Види стратегій планування діяльності страховика.
12. Оцінка стратегічного плану.
13. Служба внутрішнього контролю в страхуванні.
14. Методи та етапи контролю страхової діяльності.

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [9; 11; 12].
 Міжнародні видання [16; 17; 19].
 Інформаційні ресурси Інтернет [20; 25; 27; 28].

Тема 3. Необхідність державного регулювання страхової діяльності

План лекційного заняття

1. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності.
 2. Склад системи правового регулювання страхових відносин.
 3. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності.
- Структура страхового законодавства України.

4. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності: завдання, функції, права й обов'язки.

План семінарського заняття

1. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності.
2. Структура страхового законодавства України.
3. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності: завдання, функції, права й обов'язки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності.
2. Склад системи правового регулювання страхових відносин.
3. Регулювання страхової діяльності та перспективи розвитку страхування в Україні.
4. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої бази регулювання страхової діяльності в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності.
2. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності.
3. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності: завдання, функції, права й обов'язки.
4. Реєстрація страхової компанії та її ліцензування.
5. Реєстрація та ліцензування суб'єктів страхового ринку.
6. Функції контролю, забезпечення гласності діяльності суб'єктів і підтримки правопорядку в галузі страхування.

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Допоміжна [9; 11; 12].

Міжнародні видання [16; 17; 19].

Інформаційні ресурси Інтернет [20-22; 24-27].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 4. Управління маркетинговою діяльністю страховика

План лекційного заняття

1. Сутність та складові страхового маркетингу. Зміст та завдання управління якістю страхового продукту.
2. Маркетингові дослідження: завдання, види, етапи.
3. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу.
4. Завдання та функції служби маркетингу страхової компанії.
5. Інноваційна діяльність страхової компанії.

План семінарського заняття

1. Принципи і завдання маркетингу в страховій діяльності.
2. Специфіка страхового маркетингу.
3. Цілі та методи сегментації страхового ринку.
4. Страховий продукт та його життєвий цикл з точки зору маркетингу.
5. Досвід зарубіжних країн щодо організації систем продажу в сучасних страхових компаніях.

6. Роль страхових агентів та страхових брокерів в організації систем продажу.

План практичного заняття

1. Інноваційна діяльність страхової компанії та залучення ресурсів для цього.
2. Управління портфелем конкурентоспроможних страхових послуг.
3. Переваги і недоліки різних систем продажу страхових продуктів, їх порівняльний аналіз і напрямки використання за видами страхових послуг.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Стратегія розробки нового товару або послуги.
2. Методи ціноутворення на страховому ринку.
3. Методи розповсюдження товарів (послуг); канали розподілу.
4. Навчання страхових агентів системам продажу (закордонний досвід).
5. Зарубіжний досвід реклами страхових послуг.

Питання для самоконтролю

1. Сутність та значення маркетингу в страховому бізнесі.
2. Економічний зміст системи маркетингових досліджень.
3. Зміст та характеристика сегментування ринку страхових послуг.
4. Зміст та характеристика позиціонування страхового продукту.
5. Зміст стратегії розробки нового страхового продукту.
6. Методи ціноутворення, їх сутність.
7. Класифікація цін на страховий продукт.
8. Права та обов'язки страхових посередників.
9. Роль реклами у страхуванні.
10. Види страхової реклами та їх характеристика.
11. Класифікація страхових послуг за ознаками: ринкової активності, економічними, юридичними, за обсягом страхового захисту тощо. Управління наданням окремих видів страхових послуг: управління їх розробкою, обсягом, структурою, якістю і реалізацією.
12. Схеми процесу розробки страхового продукту.

Рекомендована література:

- Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [11; 12; 13].
 Міжнародні видання [14; 15; 16; 18].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28].

Тема 5. Управління ризиками страхової діяльності

План лекційного заняття

1. Визначення поняття «ризик-менеджмент страхової діяльності», його мета і зміст.
2. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.
3. Управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.

План семінарського заняття

1. Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст.
2. Процедури менеджменту ризиків у страховій діяльності.
3. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.
4. Страхування відповідальності виробників і продавців.
5. Страховий ринок та страхові ризики.
6. Особливості страхування і перестрахування ризиків діяльності страхової організації.

7. Критерії прийняття ризиків на страхування.
8. Основні положення управління ризиками у страхуванні.
9. Математичні методи та моделі як один з інструментів управління ризиками.
10. Досвід зарубіжних країн у здійсненні страхової діяльності.

План практичного заняття

1. Організаційно-технічні способи та фінансово-договірні способи управління ризиками.
2. Особливість страхування і перестраховування ризиків діяльності страхової організації.
3. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.
4. Страховий андеррайтинг у системі ризик-менеджменту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Аналіз капіталу в системі ризик-менеджменту страховика.
2. Способи розрахунку очікуваної ставки вартості власного капіталу.
3. Перестраховування в системі управління страховими ризиками.
4. Процедури менеджменту ризиків у страховій діяльності.
5. Організаційно-технічні та фінансово-договірні способи управління ризиками.
6. Особливість страхування і перестраховування ризиків діяльності страхової організації.

Питання для самоконтролю

1. Ризик у системі управління страховою організацією.
2. Ризики, пов'язані з активами.
3. Ризик-менеджмент страхової організації.
4. Ризики, пов'язані зі страховою діяльністю.
5. Ризики, не пов'язані зі страховою діяльністю.
6. Ризики об'єктів страхування.
7. Методи оцінювання ризиків.

Рекомендована література:

- Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [7; 8; 10; 11; 12].
 Міжнародні видання [15; 16; 19].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28].

Тема 6. Управління перестраховальною діяльністю

План лекційного заняття

1. Визначення й зміст перестраховування.
2. Законодавче регулювання перестраховальної діяльності.
3. Управління пропорційним та непропорційним перестраховуванням.
4. Факультативне та облігаторне перестраховування.

План семінарського заняття

1. Поняття перестраховування та основні його економічні ознаки.
2. Функції перестраховування та їх зміст.
3. Факультативне перестраховування, його переваги та недоліки.
4. Облігаторне перестраховування, його переваги та недоліки.
5. Зміст пропорційного перестраховування.

6. Види непропорційного страхування.
7. Умови договорів перестраховання.

План практичного заняття

1. Особливості перестраховальної діяльності з вітчизняними та закордонними перестраховиками.
2. Принципи управління перестраховальною діяльністю.
3. Принципи відшкодування, граничної сумлінності й особливості їх додержання.
4. Норматив максимальної відповідальності.
5. Спільні й відмінні риси між пулами співстрахування і перестраховання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Закордонний досвід перестраховання.
2. Розміщення резервів із страхування життя.
3. Зміст співстрахування у перестраховальній діяльності.
4. Страхові пули. Вітчизняний та зарубіжний досвід.
5. Нормативний закордонний досвід у співстрахуванні.

Питання для самоконтролю

1. Необхідність перестраховання та механізм його здійснення.
2. Цесія і ретроцесія: сутність та значення.
3. Параметри перестраховальних операцій, що характеризують відповідальність перестраховика.
4. Підстави для визначення лімітів власного утримання страховика.
5. Основні недоліки факультативного перестраховання і шляхи її подолання.
6. Облігаторне перестраховання та його відмінність від факультативного перестраховання.
7. Вимоги та обмеження до перестраховання згідно з українським законодавством.

Рекомендована література:

- Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [10; 11; 12].
 Міжнародні видання [16; 17; 19].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28].

Тема 7. Управління фінансовою діяльністю страховика

План лекційного заняття

1. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії.
2. Управління капіталом страхової компанії.
3. Управління фінансовим станом страховика.
4. Управління платоспроможністю страховика.

План семінарського заняття

1. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії.
2. Оцінювання фінансових ресурсів страхової компанії, їх джерел і форм руху.
3. Статутний капітал.
4. Страхові резерви і страхові активи.
5. Нормативні співвідношення між страховими активами і страховими зобов'язаннями.
6. Аналіз страхових операцій, факторів управління ризиком і фінансовими результатами.

План практичного заняття

1. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії.
2. Оцінювання фінансових ресурсів страхової компанії, їх джерел і форм руху. Статутний капітал.
3. Страхові резерви і страхові активи. Нормативні співвідношення між страховими активами і страховими зобов'язаннями.
4. Аналіз страхових операцій, факторів управління ризиком і фінансовими результатами.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Планування фінансової діяльності страхової компанії.
2. Річний і квартальний плани доходів і витрат.
3. Контроль фінансових результатів і прибутку, обсягу страхових резервів і спеціальних фондів.
4. Податковий менеджмент страхової діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Оцінка фінансових ресурсів страхової компанії.
2. Планування фінансової діяльності страхової компанії.
3. Основні принципи й особливості управління фінансами страхової компанії.
4. Управління формуванням страхових резервів.
5. Управління розміщенням страхових резервів.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Управління інвестиційним портфелем: розміщення страхових резервів, власних коштів та інвестиційна діяльність.
2. Фондовий ринок і робота на ньому.
3. Управління платоспроможністю страховика.
4. Управління формуванням та використанням прибутку страховика.
5. Планування фінансової діяльності страхової компанії. Річний і квартальний плани доходів і витрат.
6. Контроль фінансових результатів і прибутку, обсягу страхових резервів і спеціальних фондів.

Рекомендована література:

- Основна [1; 2; 3; 5].
 Допоміжна [7; 8; 10; 11; 12].
 Міжнародні видання [15; 16; 18; 19].
 Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Страховий менеджмент», представлено в таблиці 4.1 (денна форма навчання) та таблиці 4.2 (заочна форма навчання).

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 16 балів				Контрольний захід № 1 – 10 балів	Екзамен – 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	6					
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3			
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 – 34 бали				Контрольний захід № 2 – 10 балів	
Загальна кількість балів за модулем № 2	24					
Теми	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7		
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2		
Відповідь на практичних заняттях	1	1	1	1		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	7					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5					

Таблиця 4.2

Розподіл балів з навчальної дисципліни «СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 16 балів				Контрольний захід № 1 – 10 балів	Екзамен – 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	6					
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3			
Відповідь на семінарських заняттях	6	-	-			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 – 34 бали				Контрольний захід № 2 – 10 балів	
Загальна кількість балів за модулем № 2	24					
Теми	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7		
Відповідь на семінарських заняттях	-	-	-	-		
Відповідь на практичних заняттях	-	-	-	12		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	7					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5					

Критерії оцінювання семінарських (практичних) занять та самостійної роботи.

Семінарські (практичні) заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти денної форми навчання на семінарському занятті становить 2 бали, на практичному занятті – 1 бал; здобувачем вищої освіти заочної форми навчання на семінарському занятті становить 6 балів, на практичному занятті – 12 балів. Опитування за кожною темою включає в себе два види роботи: обов'язкове письмове опитування та додаткове усне опитування за питаннями, що виносяться на самостійне опрацювання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Кожен модуль завершується проведенням контрольної роботи за підсумками тем, що входять до модулю. Контрольна робота оцінюється максимально у 10 балів (детальний розподіл балів наводиться у пояснювальних записках до контрольних робіт).

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських (практичних) заняттях для денної (заочної) форми навчання

Кількість балів на семінарських / практичних заняттях	Критерії оцінювання
2 / 1 (6 / 12)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1,5 / 0,5 (4 / 8)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вирішив більшість (більше 50 %) тестових завдань.
1 / 0 (2 / 4)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми. Фрагментарно (без аргументації й обгрунтування) та поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
0 / 0 (0 / 0)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, допускає істотні помилки. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.4

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	4
Тестовий блок	6
Всього	10

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідь вірна	0,5
Відповідь невірна	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

В рамках вивчення навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» здобувачами вищої освіти передбачається виконання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі підготовки презентацій результатів наукових досліджень з обраної тематики. Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 7 балів.

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-7	У повному обсязі тематику розкрито. При цьому використано актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовано думки та зроблено узагальнені підсумки.
4-5	В основному розкрито зміст питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
2-3	Фрагментарне висвітлення питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), присутні неточності та помилки.
1	Неправильна відповідь, допущено істотні помилки, оперування неактуальною інформацією.
0	Роботу не виконано.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.8

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив-новаріативний)	добре
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних подожень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Таблиця 4.9

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/ диференційований залік	Залік
40-50	A	Відмінно	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
40-44	B	Дуже добре	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
35-39	C	Добре		Задовільно	
30-34	D	Задовільно	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
25-29	E	Достатньо			
17-24	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
0-16	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі семінарських занять, індивідуально-консультаційної роботи, контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного та підсумкового контролю:

1. Основні складові страхової діяльності та тенденції їх розвитку в Україні.
2. Способи страхування та відповідні їм види страхової діяльності.
3. Зміст і призначення основних принципів страхування.
4. Сутність страхового ринку, його стан і розвиток в Україні.

5. Сутність та передумови формування страхового менеджменту.
6. Суб'єкти страхового менеджменту.
7. Страхова організація як складна багатофункціональна система, її властивості.
8. Середовище страхового менеджменту та його структура.
9. Принципи та функції страхового менеджменту.
10. Взаємозв'язок менеджменту страхових операцій, менеджменту перестраховування та інвестиційного менеджменту страхової діяльності.
11. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності.
12. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності.
13. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності: завдання, функції, права й обов'язки.
14. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг та її функції.
15. Реєстрація страхової компанії та її ліцензування.
16. Реєстрація та ліцензування суб'єктів страхового ринку.
17. Функції контролю, забезпечення гласності діяльності суб'єктів і підтримки правопорядку в галузі.
18. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої бази регулювання страхової діяльності в Україні.
19. Стратегічний менеджмент страхової діяльності та його складові.
20. Стратегії страхової діяльності.
21. Аналіз зовнішнього середовища діяльності страхової компанії.
22. Методи аналізу внутрішнього середовища діяльності страхової компанії.
23. Характеристики SWOT-аналізу та його застосування у страховому менеджменті.
24. Стратегічні цілі страхового менеджменту та чинники їх вибору.
25. Види стратегій страхової діяльності та принципи їх формування.
26. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні.
27. Зміст і принципи організації страхового менеджменту.
28. Аналіз організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності на вітчизняному ринку.
29. Акціонерна страхова компанія та її структура. Представництво, агентство, філія страхової компанії.
30. Особливості створення страховика, що здійснює страхування життя.
31. Особливості створення страховика, що здійснює загальні види страхування.
32. Особливості створення страховика, що здійснює перестраховування.
33. Вимоги до реорганізації та ліквідації страховика.
34. Основні типи організаційних структур страховиків, їх переваги та недоліки.
35. Етапи вдосконалення організаційних структур.
36. Управлінський цикл страхової компанії.
37. Інформаційно-технічне забезпечення страхової діяльності.
38. Інформаційні бази для страхової діяльності. Стан та напрямки розвитку інформаційного забезпечення вітчизняних страховиків.
39. Функції автоматизованих офісних систем у страхових компаніях.
40. Взаємозв'язок стратегії та планування менеджменту страхової діяльності.
41. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності.
42. Вимоги до поточного та оперативного планування страхової діяльності.
43. Вимоги до стратегічного планування страхової діяльності.
44. Бізнес-планування на етапі ліцензування страхової діяльності.
45. Технологія складання та практичної реалізації планів у страховій компанії.
46. Зміст та завдання управління якістю страхового продукту.
47. Управління здійсненням ризикових видів страхування: сутність та складові.
48. Управління здійсненням страхування життя: сутність та складові.
49. Договір страхування як інструмент реалізації страхового продукту.

50. Механізм розробки страхового продукту.
51. Страховий маркетинг та його роль в страховому менеджменті.
52. Конкурентні можливості та середовище страхового продукту за концепцією М. Портера.
53. Аналіз страхового портфеля з використанням матриць Бостонської консультативної групи.
54. Аналіз страхового портфеля з використанням матриць фірми МакКінзі.
55. Управління страховим портфелем конкурентоспроможних страхових послуг.
56. Сучасний стан та напрямки розвитку управління якістю страхових продуктів в Україні.
57. Особливості страхової послуги як товару.
58. Поняття, типи й основні принципи функціонування систем продажу страхових продуктів.
59. Пряма система продажу страхових продуктів.
60. Системи продажу страхових продуктів із залученням страхових агентів.
61. Принципи управління мережею страхових агентів.
62. Системи продажу страхових продуктів через страхових і перестрахових брокерів.
63. Порівняльний аналіз систем продажу страхових продуктів.
64. Підсистема кадрового менеджменту страховика.
65. Основні професійні якості менеджера страхової організації.
66. Переваги принципу делегування повноважень в управлінні персоналом страховика.
67. Менеджмент ризиків страхової діяльності. його мета і зміст.
68. Особливість ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.
69. Характеристика ризиків страхової діяльності.
70. Принципи організації служби менеджменту ризиків страхової компанії.
71. Повний цикл управління ризиками страхової діяльності.
72. Організаційно-технічні способи управління ризиками страхової діяльності.
73. Фінансово-договірні способи управління ризиками страхової діяльності.
74. Страхування і перестрахування як засіб управління ризиками у діяльності страховика.
75. Визначення, зміст та функції перестрахування. Законодавче регулювання перестраховальної діяльності.
76. Принципи управління перестраховальною діяльністю.
77. Управління пропорційним перестрахуванням.
78. Управління непропорційним перестрахуванням.
79. Порівняльний аналіз управління перестраховальною діяльністю з вітчизняними та зарубіжними перестраховиками.
80. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії.
81. Оцінка фінансових ресурсів страхової компанії.
82. Планування фінансової діяльності страхової компанії.
83. Основні принципи й особливості управління фінансами страхової компанії.
84. Управління формуванням страхових резервів
85. Управління розміщенням страхових резервів.
86. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії.¹³
87. Управління платоспроможністю страховика.
88. Управління формуванням та використанням прибутку.
89. Управління податками страховика.
90. Показники, що використовуються в економічному аналізі страхових операцій.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.
2. Борисова В.А. Страховий менеджмент: навч. посіб. Суми: СНАУ, 2018. 483 с.
3. Плиса В. Й. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 377 с.
4. Про страхування : Закон України від 7 березн. 1996 року № 85/96-ВР. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Сокиринська І. Г., Журавльова Т. О., Аберніхіна І. Г. Страховий менеджмент : навч. посіб. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. 301 с.
6. Стратегія розвитку фінансового сектора України на період до 2025 року (проект). URL: <https://bank.gov.ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku>.

Допоміжна:

7. Богріновцева Л.М., Вергелюк Ю.Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. №31. С.174-179.
8. Богріновцева Л.М., Житар М.О., Чамор Г.С. Фінансова стійкість страхових компаній: управління ризиками. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. №1. С.7-19
9. Інноватика на фінансових ринках: монографія / за науковою ред. д.е.н., професора С. В. Онишко; Онишко С. В., Коваленко Ю. М., Богріновцева Л. М. та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 466 с.
10. Кострач Л.М., Рудь Л.О. Тенденції розвитку страхових компаній в Україні. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2015. №2. С.135-154
11. Страховий менеджмент : навч. посіб. / Куцик П. О. та ін. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 243 с.
12. Супрун А. А. Страховий менеджмент: навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2016. 248 с.
13. Тринчук В. В. Страховий плакат як різновид реклами. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 35(1). С. 95-103

Міжнародні видання:

14. Rusul L.V. Bancassurance under financial markets' globalization in Ukraine. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. № 2(10). P. 118-126.
15. Prykaziuk N. V., Oliynik G. I. The impact of cooperation between insurers and banks on the development of the insurance system. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2017. № 3. Pp. 121-128.
16. Zhabinets O. Implementation of Cluster Initiatives in Ukraine with the Participation of Insurance Companies: Status, Experience, Prospects. *Journal of the European Economy*. 2014. Volume 13 (№2). Pp. 205-213
17. Nzyoka C.M., Orwa B. H. The Relationship Between Total Compensation and Employee Performance in the Insurance Industry, Case of Mayfair Insurance Company Limited. *Psychology and Behavioral Sciences*. 2016. №1. Vol. 5. Pp. 20-36
18. Coleman M. Reinsurers braced to withstand turbulent weather and financial storms. *Global Reinsurance Highlights*. 2017. URL: <http://www.standardandpoors.com>.
19. Kurylo V., Kurylo L., Zhovnirchuk Y., Kartashov Y., Sokol S. The development of the insurance market of Ukraine amid the global trends in insurance. *Management and financial innovations*. 2017. № 14 (1-1). Pp. 211-216

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

20. Insurance Guarantee Schemes (IGS) – Frequently Asked Questions. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-10-320_en.htm?locale=en.
21. The Federal Reserve System (FRS). URL: <http://www.federalreserve.gov>.
22. The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org>.
23. The World Economic Forum, URL: www.weforum.org.
24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
25. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
26. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://nssmc.gov.ua>.
27. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com>
28. Форіншурер. Інтернет-журнал про страхування. URL : <https://forinsurer.com/>